

Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA
MANUELA CAMPOS SÁNCHEZ-BORDONY
přednesené dne 15. listopadu 2018¹¹

Spojené věci C-487/17 až C-489/17

**Alfonso Verlezza,
Riccardo Traversa,
Irene Cocco,
Francesco Rando,
Carmelina Scaglione,
Francesco Rizzi,
Antonio Giuliano,
Enrico Giuliano,
Refecta Srl,
E. Giovi Srl,
Vetreco Srl,**

**SE.IN Srl (C-487/17),
Carmelina Scaglione (C-488/17),
MAD Srl (C-489/17),
za účasti:**

**Procuratore della Repubblica del Tribunale di Roma,
Procuratore generale della Repubblica presso la Corte Suprema di Cassazione**

[žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podané Corte suprema di cassazione (Nejvyšší kasační soud, Itálie)]

„Předběžná otázka – Životní prostředí – Směrnice 2008/98/ES – Odpady – Rozhodnutí 2000/532/ES – Evropský katalog odpadů – Klasifikace odpadů – Zrcadlové kódy – Odpady, jimž lze přidělit kódy odpovídající nebezpečným odpadům i odpadům, které nejsou nebezpečné – Odpady pocházející z mechanického zpracování komunálního odpadu“

1. Nebezpečné odpady, které pocházejí hlavně z chemického průmyslu, nepředstavují v souhrnu odpadů vyprodukovaných v EU velký objem, ale jejich dopad na životní prostředí může být výrazně vyšší, pokud nakládání s těmito odpady a jejich kontrola nejsou prováděny správně. Především se mohou objevit nebezpečné látky pocházející z mechanického zpracování komunálních odpadů, jak je tomu v soudních řízeních, v nichž vyvstaly tyto předběžné otázky.

1 – Původní jazyk: španělština.

2. Pokud se nepletu, při této příležitosti se Soudní dvůr musí poprvé vyjádřit ke klasifikaci odpadů v takzvaných *zrcadlových položkách*² v Evropském katalogu odpadů (dále jen „EKO“) obsaženém v rozhodnutí 2000/53/ES³. Bude nutno upřesnit vývojové trendy, které je třeba za tím účelem sledovat, tak, aby předkládající soud mohl rozhodnout, zda se obvinění v několika trestních řízeních v Itálii dopustili trestného činu nezákonného obchodování s odpady tím, že s nimi nakládali jako s odpady, které nejsou nebezpečné, přičemž tyto odpady nebezpečné byly.

I. Právní rámec

A. Unijní právo

1. Směrnice 2008/98/ES⁴

3. Článek 3 stanoví:

„Pro účely této směrnice se rozumí:

- 1) ‚odpadem‘ jakákoli látka nebo předmět, kterých se držitel zbavuje nebo má v úmyslu se zbavit nebo se od něho požaduje, aby se jich zbavil;
- 2) ‚nebezpečným odpadem‘ odpad, který vykazuje jednu nebo více nebezpečných vlastností uvedených v příloze III;

[...]

- 6) ‚držitelem odpadu‘ původce odpadu nebo fyzická či právnická osoba, která má tyto odpady v držení;
- 7) ‚obchodníkem‘ podnik, který jedná na vlastní odpovědnost, když odpady nakupuje a následně prodává, včetně obchodníků, kteří nemají odpady fyzicky v držení;
- 8) ‚zprostředkovatelem‘ podnik, který zařizuje využití nebo odstraňování odpadu jménem jiných, včetně zprostředkovatelů, kteří nemají odpady fyzicky v držení;
- 9) ‚nakládáním s odpady‘ sběr, přeprava, využití a odstraňování odpadů, včetně dozoru nad těmito činnostmi a následně péče o místa odstranění a včetně činností prováděných obchodníkem nebo zprostředkovatelem;
- 10) ‚sběrem‘ shromažďování odpadu, včetně předběžného třídění a předběžného skladování odpadu pro účely přepravy do zařízení na zpracování odpadu;

[...]“

2 – Jsou to takové odpady, které podle toho, zda je, či není přítomna nebezpečná látka, mohou být v zásadě klasifikovány jako nebezpečné nebo jako ty, které nebezpečné nejsou.

3 – Rozhodnutí Komise 2000/532/ES ze dne 3. května 2000, kterým se nahrazuje rozhodnutí 94/3/ES, kterým se stanoví seznam odpadů podle čl. 1 písm. a) směrnice Rady 75/442/EHS o odpadech, a rozhodnutí Rady 94/904/ES, kterým se stanoví seznam nebezpečných odpadů ve smyslu čl. 1 odst. 4 směrnice Rady 91/689/EHS o nebezpečných odpadech [zveřejněné pod číslem C(2000) 1147] (Úř. věst. 2000, L 226, s. 3; Zvl. vyd. 15/05, s. 151), ve znění změn rozhodnutím Komise 2014/955/EU ze dne 18. prosince 2014 (Úř. věst. 2014, L 370, s. 44) (dále jen „rozhodnutí 2000/532“).

4 – Směrnice Evropského parlamentu a Rady ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic (Úř. věst. 2008, L 312, s. 3).

4. Její článek 7, označený „Seznam odpadů“, stanoví:

„1. Opatření, jež mají za účel změnit jiné než podstatné prvky této směrnice, týkající se aktualizace seznamu odpadů stanoveného rozhodnutím 2000/532/ES, se přijímají regulativním postupem s kontrolou podle čl. 39 odst. 2. Seznam odpadů zahrnuje nebezpečný odpad a zohledňuje původ a složení odpadu a případně limitní hodnoty koncentrací nebezpečných látek. Seznam odpadů je závazný, pokud jde o určení odpadu, který je považován za nebezpečný. Zařazení látky nebo předmětu na seznam neznámá, že jde o odpad za všech okolností. Látka nebo předmět jsou považovány za odpad, pouze pokud je splněna definice čl. 3 bodu 1.

2. Členský stát může považovat odpady za nebezpečné odpady, pokud, přestože nejsou uvedeny na tomto seznamu odpadů, vykazují jednu nebo více vlastností uvedených v příloze III. Členský stát oznámí neprodleně tyto případy Komisi. Uvede je ve zprávě podle čl. 37 odst. 1 a poskytne Komisi veškeré příslušné informace. S ohledem na tyto informace se seznam přezkoumá za účelem rozhodnutí o jeho úpravě.

3. Pokud členský stát prokáže, že konkrétní druh odpadu, který je uveden na seznamu jako nebezpečný odpad, nevykazuje žádné z vlastností uvedených v příloze III, může tento odpad považovat za nikoliv nebezpečný odpad. Členský stát neprodleně oznámí tyto případy Komisi a poskytne Komisi nezbytné doklady. S ohledem na tyto informace se seznam přezkoumá za účelem rozhodnutí o jeho úpravě.

4. Změna klasifikace nebezpečných odpadů [na] odpady nikoliv nebezpečné nesmí být dosažena ředěním a směřováním odpadů se záměrem snížit původní koncentrace nebezpečných látek na úroveň pod hranicí označení odpadu za nebezpečný.

[...]

6. Členské státy smí za nikoliv nebezpečný odpad považovat odpad, který je v souladu se seznamem odpadů podle odstavce 1.

[...]“

5. Příloha III směrnice 2008/98, změněná nařízením (EU) č. 1357/2014⁵, obsahuje seznam různých vlastností, které odpad činí nebezpečným odpadem. V souvislosti se zkušebními metodami zdůrazňuje, že:

„Metody, které se mají použít, jsou popsány v nařízení Rady (ES) č. 440/2008 a v jiných příslušných poznámkách [Evropského výboru pro normalizaci výboru (CEN)] nebo jiných mezinárodně uznávaných zkušebních metodách a pokynech.“

2. Rozhodnutí 2000/532

6. V nadpise „Posouzení a klasifikace“ jeho přílohy se nachází bod 2 („Klasifikace odpadů jako nebezpečné“), podle jehož znění:

„Jakýkoli odpad označený v seznamu odpadů hvězdičkou (*) se považuje za nebezpečný odpad podle směrnice 2008/98/ES, ledaže se použije článek 20 uvedené směrnice.

5 – Nařízení Komise (EU) č. 1357/2014 ze dne 18. prosince 2014, kterým se nahrazuje příloha III směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES o odpadech a o zrušení některých směrnic (Úř. věst. 2014, L 365, s. 89).

Pro uvedené odpady, k nimž bylo možné přidělit kódy nebezpečných a nikoliv nebezpečných odpadů, platí:

- záznam do harmonizovaného seznamu odpadů s označením nebezpečný, ať již s konkrétním, nebo obecným odkazem na „nebezpečné látky“, je vhodný pouze v případě, že uvedený odpad obsahuje příslušné nebezpečné látky, jejichž působením odpad vykazuje jednu nebo více nebezpečných vlastností HP 1 až HP 8 a/nebo HP 10 až HP 15, jak jsou uvedeny v příloze III směrnice 2008/98/ES. Posouzení nebezpečné vlastnosti HP 9 „infekční“ se provede podle příslušných právních předpisů nebo referenčních dokumentů v členských státech.
- nebezpečnou vlastnost lze posuzovat pomocí koncentrace látek v odpadech, jak je stanoveno v příloze III směrnice 2008/98/ES, nebo, není-li stanoveno v nařízení (ES) č. 1272/2008 jinak, provedením zkoušky v souladu s nařízením (ES) č. 440/2008 nebo podle jiných mezinárodně uznávaných zkušebních metodik a pokynů, přičemž v případě zkoušek na zvířatech a na lidech se přihlídně k článku 7 nařízení (ES) č. 1272/2008.

[...]“

B. Italské právo

7. Článek 184 decreto legislativo n. 152/2006 (legislativní nařízení č. 152/2006⁶) upravoval klasifikaci odpadů a rozlišoval podle jejich původu, mezi komunálními odpady a zvláštními odpady. Posledně zmíněné se zařazují v závislosti na své nebezpečnosti jako nebezpečné odpady a odpady, které nejsou nebezpečné. Za nebezpečný byl považován jiný než domovní odpad, který byl jako takový výslovně kvalifikován prostřednictvím hvězdičky v seznamu v příloze D.

8. Jeho příloha D, obsažená v části čtvrté obsahovala vytvoření seznamu odpadu v souladu s evropskými předpisy.

9. V její původní verzi článek 184 v odstavci 4 předpokládal vypracování seznamu odpadů v souladu se směrnicí 75/442/EHS⁷, směrnicí 91/689/EHS⁸ a s rozhodnutím 2000/532 prostřednictvím meziministerské vyhlášky. Kromě toho upřesňoval, že do přijetí budoucí vyhlášky se budou nadále používat ustanovení směrnice ministra životního prostředí a ochrany území ze dne 9. dubna 2002, která figurovala ve zmíněné příloze D.

10. Příloha D byla při několika příležitostech později změněna:

- zaprvé legislativním nařízením č. 205 ze dne 3. prosince 2010⁹, které ji označilo názvem „Seznam odpadů stanovených rozhodnutím Komise 2000/532/ES ze dne 3. května 2000“.
- zadruhé zákonem č. 28 ze dne 24. března 2012 o výjimečných a naléhavých opatřeních v oblasti životního prostředí¹⁰.

6 – Decreto legislativo 3 aprile 2006, n. 152, Norme in materia ambientale (GU Serie Generale n. 88, ze dne 14. dubna 2006 – Supplemento Ordinario n. 96) (legislativní nařízení č. 152 ze dne 3. dubna 2006, o právních předpisech v oblasti životního prostředí) (dále jen „legislativní nařízení č. 152/2006“).

7 – Směrnice Rady 75/442/EHS ze dne 15. července 1975 o odpadech (Úř. věst. 1975, L 194, s. 47; Zvl. vyd. 15/01, s. 23).

8 – Směrnice Rady 91/689/ES ze dne 12. prosince 1991 o nebezpečných odpadech (Úř. věst. 1991, L 377, s. 20; Zvl. vyd. 15/02, s. 78).

9 – Decreto legislativo 3 dicembre 2010, n. 205, Disposizioni di attuazione della direttiva 2008/98/CE del Parlamento europeo e del Consiglio del 19 novembre 2008 relativa ai rifiuti e che abroga alcune direttive (GU Serie Generale n. 288 de 10 de dicembre de 2010 Supplemento Ordinario n. 269).

10 – Testo del decreto-legge 25 gennaio 2012, n. 2 (GURI Serie Generale n. 20 de 25 de enero de 2012), coordinato con la legge di conversione 24 marzo 2012, n. 28, recante: „Misure straordinarie e urgenti in materia ambientale“ (GURI Serie Generale n. 71 de 24 de marzo de 2012).

– zatřetí zákonem č. 116 ze dne 11. srpna 2014¹¹, v němž se objevují mimo jiné bezodkladná opatření na ochranu životního prostředí.

11. Posledně zmíněný zákon změnil úvod přílohy D a vložil do ní ustanovení, která budu později¹² analyzovat.

12. Článek 9 nařízení s mocí zákona č. 91/2017 ze dne 20. června 2017 (Neodkladná opatření pro rozvoj oblasti Mezzogiorno)¹³ bylo v platnosti od 21. června 2017, avšak k datu předložení předběžné otázky nebyla jeho platnost potvrzena, vypustilo čísla 1 až 7 přílohy D čtvrté části legislativního nařízení č. 152/2006 a nahradila je následujícím textem:

„Klasifikaci odpadů bude provádět původce, který mu přidělí příslušný kód CER za použití ustanovení obsažených v rozhodnutí 2014/955/EU a nařízení Komise (EU) č. 1357/2014 ze dne 18. prosince 2014.“

II. Původní řízení a předběžné otázky

13. Předběžné otázky vyvstaly v rámci tří trestních řízení vedených proti třiceti osobám, jimž je kladen za vinu trestný čin protiprávního spolčení za účelem nezákonného obchodování s odpady kvalifikovaný v článku 260 legislativního nařízení č. 152/2006.

14. Mezi těmito obviněnými jsou správci skládek, společnosti, které ukládají odpad, odborníci a analytické laboratoře. Státní zástupce je obviňuje z toho, že z protiprávních důvodů klasifikovali odpady zrcadlovým kódem jako odpady, které nejsou nebezpečné, a prováděli částečné, mírnější a ne zcela vyčerpávající analýzy. Tyto odpady byly ukládány na skládkách pro odpady nikoli nebezpečné.

15. Dne 22. listopadu 2016 a 16. ledna 2017 vyšetřující soudce u soudu v Římě na žádost státního zástupce nařídil, aby byly provedeny testy, které prověří (přestože bylo možno je nadále využívat) několik skládek, na nichž byl odpad ukládán. Nařídil také předběžné zabavení majetku jejich vlastníků a jmenoval na dobu šesti měsíců soudního komisaře pro správu skládek a míst, kde byl odpad produkován a shromažďován.

16. Dne 28. února 2017 se Tribunale di Roma Sezione per il riesame dei provvedimenti di sequestro (soud v Římě – oddělení pro přezkum rozhodnutí o předběžném zajištění, Itálie) vyslovil k žádostem o přezkum, které podali někteří obvinění. Třemi rozhodnutími zrušil opatření přijatá soudem, pro nesouhlas s výkladem provedeným státním zastupitelstvím, který je založen na presumpci nebezpečnosti odpadů.

17. Procuratore della Repubblica presso il Tribunale di Roma – Direzione distrettuale antimafia (státní zástupce u soudu v Římě – obvodní ředitelství pro boj s mafií) napadl tato rozhodnutí, přičemž tvrdil, že soud, který rozhodoval, tím, že přijal tvrzení obhajoby, vyložil nesprávně ustanovení vnitrostátního a unijního práva o klasifikaci odpadů se zrcadlovým kódem.

11 – Testo del decreto-legge 24 giugno 2014, n. 91 (GURI Serie Generale n. 144 de 24 de junio de 2014), coordinato con la legge di conversione 11 agosto 2014, n. 116, recante: „Disposizioni urgenti per il settore agricolo, la tutela ambientale e l'efficientamento energetico dell'edilizia scolastica e universitaria, il rilancio e lo sviluppo delle imprese, il contenimento dei costi gravanti sulle tariffe elettriche, nonché per la definizione immediata di adempimenti derivanti dalla normativa europea.“ (GURI Serie Generale n. 192 de 20 de agosto de 2014 Supplemento Ordinario n. 72) (dále jen „zákon č. 116/2014“).

12 – Body 46 a 47 tohoto stanoviska.

13 – Decreto-legge 20 giugno 2017, n. 91, recante: „Disposizioni urgenti per la crescita economica nel Mezzogiorno.“ (GURI Serie generale n.º 141 de 20 de junio de 2017).

18. Předkládající soud shledal, že k tomu, aby byl spáchán trestný čin, a tedy k tomu, aby bylo možno určit, zda sporné odpady se zrcadlovými kódy byly správně zařazeny a klasifikovány, je nutno ujasnit si rozsah použitelnosti rozhodnutí 2014/955 a nařízení č. 1357/2014. Jedině tak je možné objasnit, jaké analýzy (chemické, mikrobiologické, atd.) jsou potřebné ke zjištění přítomnosti nebezpečných látek v těchto odpadech pro jejich zařazení a následnou klasifikaci prostřednictvím přidělení kódu nebezpečnosti nebo nikoli nebezpečnosti.

19. Předkládající soud dodává, že klasifikace odpadů v zrcadlových položkách vyvolala v Itálii širokou debatu:

- část doktríny obhajuje takzvanou „tezi jistoty“ nebo „presumpci nebezpečnosti“, které se inspirují zásadou obezřetnosti a vedou k tomu, že nebezpečnost odpadů se předpokládá, není-li prokázán opak¹⁴.
- jiná část zastává opačný názor, označovaný jako „pravděpodobnostní“, podle něhož zásada udržitelného rozvoje ukládá předběžné posouzení nebezpečnosti odpadu prostřednictvím vhodných analýz¹⁵.

20. La Corte suprema di Cassazione (Nejvyšší kasační soud) se v souvislosti se změnami provedenými zákonem č. 116/2014 odvolává na svou vlastní judikaturu. Ustálil v ní zásadu, podle níž v souvislosti s odpady se zrcadlovým kódem pro jejich zařazení a pro přiřazení kódu o nebezpečnosti nebo nikoli nebezpečnosti, jsou původce nebo držitel povinni provést potřebné analýzy k odhalení nebezpečných látek a překročení limitních koncentrací. Odpad může být klasifikován jako nikoli nebezpečný, pouze pokud v konkrétním případě vyplyne, že v něm nejsou přítomny nebezpečné látky nebo nejsou překročeny příslušné limity¹⁶.

21. Aby se rozptýlily jeho pochybnosti ohledně unijních norem v této oblasti, shodl se předkládající soud na tom, že předloží Soudnímu dvoru tři žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, v nichž pokládá následující otázky, které jsou v těchto třech věcech shodné:

- „1) Musí být příloha rozhodnutí 2014/955/EU a nařízení EU č. 1357/2014 vykládány v tom smyslu, že pokud jde o klasifikaci odpadů zařazených do zrcadlových položek, musí producent odpadu v případě, že není uvedeno jeho složení, nejdříve jej charakterizovat, a jaké případné prahové hodnoty má použít?
- 2) Musí být vyhledávání nebezpečné látky uskutečňováno na základě jednotné a předem stanovené metodologie?
- 3) Musí být vyhledávání nebezpečných látek založeno na důkladném a reprezentativním zjištění složení odpadu, pokud je již uvedeno nebo zjištěno v průběhu určování vlastností odpadů, anebo naopak může být vyhledávání nebezpečných látek provedeno na základě kritérií pravděpodobnosti tak, že se zohlední látky, o kterých lze rozumně předpokládat, že by měly být přítomny v odpadu?

14 – Zastánci tohoto postoje vidí kladně procesy zavedené zákonem č. 116/2014 a vyzdvihují jejich soulad s rozhodnutím 2000/532, s pokyny Evropské komise a se zprávami nebo technickými manuály, které byly o nebezpečných odpadech přijaty v jiných členských státech, jako je rozhodnutí 2014/955 a s nařízením č. 1357/2014. Mezi těmito zprávami figuruje zpráva vypracovaná Ministerio de Ecología francés (MEDDE) (francouzské Ministerstvo ekologie) č. 4/2/2016 („Classification réglementaire des déchets. Guide d'application pour la caractérisation et dangerosité“) a zpráva „Hazardous waste, Interpretation of the definition and classification of hazardous waste (Technics Guidance WM2)“, publikovaná poprvé v roce 2003 ve Spojeném království.

15 – Z tohoto hlediska by byl zákon č. 116/2014 velice nepřívznivý pro provozovatele v tomto odvětví jak z pohledu technického, tak i ekonomického. Prokázání toho, že odpad není nebezpečný, představuje *probatio diabolica*, zavazuje původce klasifikovat ho jako nebezpečný v každém případě. Zastánci tohoto názoru se domnívají, že tento zákon je neslučitelný s unijním právem a uvádějí, že nařízení s mocí zákona č. 91/2017, který vypustil postupy zavedené zákonem č. 116/2014 jejich názor potvrzuje.

16 – Rozsudek č. 46897 ze dne 3. května 2016, Arduini a další, Rv. 268112601.

4) V případě pochybností nebo nemožnosti jednoznačně zjistit přítomnost nebezpečných látek v odpadu musí být v souladu se zásadou obezřetnosti tento odpad nicméně klasifikován jako nebezpečný, a musí být s ním tak nakládáno?“

22. Písemná vyjádření předložili Procuratore generale della Repubblica presso la Corte Suprema di Cassazione (státní zástupce u Nejvyššího kasačního soudu), společnost Vetreco Srl., Francesco Rando, společnost MAD Srl., Alfonso Verlezza, Antonio a Enrico Giuliano, vláda Italské republiky a Evropská komise.

23. Na ústním jednání, které se uskutečnilo dne 6. září 2018, předložili svá stanoviska zástupci Francesca Randa, společností E. Giovi Srl, Vetreco Srl, MAD Srl, vláda Italské republiky, Komise a Procuratore della Repubblica presso il Tribunale di Roma (státní zástupce u soudu v Římě).

III. Odpověď na předběžné otázky

A. K přípustnosti

24. Státní zástupce před Nejvyšším kasačním soudem, Francesco Rando a společnost Vetreco Srl. použili různé argumenty ve prospěch nepřipustnosti předběžných otázek.

25. Podle Francesca Randy jsou tyto otázky nepřipustné, neboť jsou podepřeny použitím zákona č. 116/2014, který je technickým předpisem ve smyslu článku 8 směrnice 98/34/ES¹⁷ a který se nevztahuje na jednotlivce, protože nebyl oznámen Komisi.

26. Tuto námitku nesdílím. Italská ustanovení o klasifikaci odpadů se zrcadlovým kódem obsažená v zákoně č. 116/2014 byla přijata proto, aby doplnila a provedla unijní právo o klasifikaci odpadů. Ať už je nebo není tento zákon technickým předpisem ve smyslu směrnice 98/34, čl. 8 odst. 1 a čl. 10 odst. 1, povinnost oznámit Komisi vnitrostátní technické předpisy přijaté k provedení harmonizačních unijních norem se na tyto předpisy nevztahuje. V každém případě objasnění, zda italský zákon je technickým předpisem, by vyžadovalo odpověď vztahující se k meritu věci, která není přenositelná do fáze přípustnosti předběžných otázek.

27. Zbytek námitek se týká (podle jejich obhájců nedostatečného) popisu skutkového a právního kontextu soudních řízení:

- Francesco Rando argumentuje, že v předkládacím usnesení (věc C-489/17) není specifikováno, kdo byl odpovědný za expedici na některé skládky, a že se nepokládá žádná otázka k použitelnosti směrnice 1999/31/ES ani rozhodnutí 2003/33/ES¹⁸. Předkládající soud také nezminil, jakožto skutkové okolnosti, chemické analýzy, které předložil a podle kterých laboratoř klasifikovala odpady kódem CED 19 12 12 (zrcadlový kód odpadu, který není nebezpečný).
- společnost Vetreco Srl dovozuje, že předběžné otázky jsou nepotřebné, neboť předkládající soud má judikaturu ke kritériím použitelným na klasifikaci odpadů se zrcadlovým kódem. Měl by se tedy omezit na posouzení skutkového stavu a použití jeho judikatury, kvůli čemuž se nemusí obracet na Soudní dvůr.

17 – Směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/34/ES ze dne 22. června 1998 o postupu při poskytování informací v oblasti norem a technických předpisů (Úř. věst. 1998, L 204, s. 37; Zvl. vyd. 13/20, s. 337). Od 6. října 2015 byla tato směrnice kodifikována a nahrazena směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1535 ze dne 9. září 2015 o postupu při poskytování informací v oblasti technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti (Úř. věst. 2015, L 241, s. 1).

18 – Směrnice Rady ze dne 26. dubna 1999 o skládkách odpadů (Úř. věst. 1999, L 182, s. 1; Zvl. vyd. 15/04, s. 228) a rozhodnutí Rady ze dne 19. prosince 2002, jímž se stanoví kritéria a postupy pro přijímání odpadů na skládky podle článku 16 a přílohy II směrnice 1999/31/ES (Úř. věst. 2003, L 11, s. 27; Zvl. vyd. 15/07, s. 314).

– podle státního zástupce před Nejvyšším kasačním soudem formulované otázky neidentifikují přesně ustanovení unijního práva, jejichž výklad se požaduje, neboť pouze v první z nich je obecný odkaz na rozhodnutí 2014/955 a na nařízení 1357/2014. Nesplňují také požadavky na soběstačnost, neboť nejsou samy o sobě srozumitelné, bez nutnosti zjišťovat jejich důvody. V předkládacím usnesení nejsou vysvětleny skutečnosti, k nimž došlo v roce 2013, 2014 a 2015 a předkládající soud se omezuje na vysvětlení svých pochybností ohledně výkladu pojmu z rozhodnutí 2014/955, příloha II, bod 2.

28. Žádná z těchto námitek se mi nezdá dostačující k odmítnutí přípustnosti třech předběžných otázek. Soudní dvůr ve své judikatuře opakovaně potvrdil, že může upustit od vyslovení odpovědi na předběžnou otázku, když je zřejmé, že výklad nebo posouzení platnosti nějaké unijní normy, o něž se žádá, nemá vztah ke skutečnostem nebo k předmětu původního řízení, když má problém hypotetickou povahu nebo také tehdy, pokud nemá informace o skutkových nebo právních skutečnostech, které jsou nezbytné k tomu, aby užitečným způsobem odpověděl na předložené otázky¹⁹.

29. Přísluší předkládajícímu soudu, a ne stranám, které před ním stojí jako účastníci, položit Soudnímu dvoru otázky, o jejichž výkladu má pochybnosti. Může se tedy nezeptat na směrnici 1999/31 a rozhodnutí 2003/33 v soudním řízení Francesca Randy, pokud to neshledává nezbytným. Může také předložit jiné, pokud si myslí, že jeho předchozí judikatura může znejasňovat nebo být v rozporu s tím, co vyvozuje z předběžných otázek. V každém případě Soudní dvůr požívá svobody v tom, že se může zmiňovat o unijních normách, které jsou odlišné od těch, jež jsou zmíněny v předkládacím usnesení, pokud usoudí, že je to třeba pro odpověď na předběžné otázky, jak byly formulovány.

30. Otázky v této věci ukazují nepopíratelný vztah k předmětu sporu a potřebnost výkladu norem unijního práva, která vyplývá z vysvětlení, jež nabízí vnitrostátní soud. Kromě toho v usneseních tohoto soudu je vysvětlen, v tom, co je podstatné, skutkový a právní kontext probíhajícího trestního řízení, přičemž je zde zahrnut dostatečně kompletní popis italských předpisů. Je jisté, že v souhrnu skutečností se mohly odrazit doplňkové informace o druhu odpadu a provedených analýzách. Nicméně nic nebránilo účastníkům řízení předložit vyjádření a věřím, že Soudní dvůr má dostatek informací k tomu, aby mohl dát předkládajícímu soudu užitečnou odpověď.

31. Abych to uzavřel, požadavky článku 94 jednacího řádu Soudního dvora jsou splněny.

B. K věci samé

32. Klasifikace odpadů je klíčová ve všech fázích jejich existence, od jejich vyprodukování až po konečné zpracování. Určuje jak rozhodnutí o nakládání s těmito odpady, tak praktičnost a proveditelnost jejich sběru, volbu mezi jejich recyklací nebo likvidací, a v případě recyklace její metodu.

19 – Tak například rozsudky ze dne 16. června 2015, Gauweiler a další (C-62/14, EU:C:2015:400), body 24 a 25; ze dne 4. května 2016, Pillbox38 (C-477/14, EU:C:2016:324), body 15 a 16; ze dne 5. července 2016, Ognyanov (C-614/14, EU:C:2016:514), bod 19; ze dne 15. listopadu 2016, Ullens de Schooten (C-268/15, EU:C:2016:874), bod 54, a ze dne 28. března 2017, Rosneft (C-72/15, EU:C:2017:236), body 50 a 155.

33. Označit odpad jako nebezpečný má významné právní důsledky²⁰, neboť směrnice 2008/98 ukládá přísné podmínky pro nakládání s takovým odpadem. Mimo jiné vyžaduje doložit důkazy o jeho sledování podle systému vytvořeného členským státem (článek 17); zakazuje vytvářet směsi (článek 18); zavádí zvláštní povinnosti v oblasti označování a balení (článek 19); a stanoví, že nebezpečné odpady mohou být ukládány pouze v zařízeních zvláště k tomu určených, které obdržely zvláštní povolení (získané v souladu s jejími články 23 až 25)²¹.

34. V prvních třech otázkách, které mohou být zodpovězeny společně, se předkládající soud táže na způsob, jakým směrnice 2008/98 (změněná nařízením č. 1357/2014) a rozhodnutí 2000/532 (změněné nařízením 2014/955) upravují postup klasifikace odpadů, jimž je možné přidělit zrcadlové kódy. Čtvrtou otázkou chce zjistit, zda zásada obezřetnosti vyžaduje, aby v případě pochybností nebo nemožnosti zjistit s jistotou přítomnost nebezpečných látek v odpadu, musely být tyto odpady klasifikovány zrcadlovými kódy pro nebezpečné odpady.

35. Otázky dostávají svůj smysl ve světle tvrzení v řízeních před rozhodujícím soudem:

- podle státního zastupitelství původce nebo držitel odpadu je při zohlednění zásady obezřetnosti zatížen povinností ho po několika vyčerpávajících analýzách klasifikovat. Uvádí evropské pokyny a vnitrostátní technické příručky na podporu tvrzení, že metodologie, kterou stanoví italské předpisy, představuje technické doplnění k rozhodnutí 2014/955 a nařízení č. 1357/2014.
- podle obviněných předběžné vyšetřování a obvinění, která jsou proti nim vznesena, se zakládají na presumpci nebezpečnosti odpadů se zrcadlovým kódem, která jde proti smyslu zákona a nelze ji vyvrátit v konkrétním případě. Podle jejich názoru neexistuje žádná odpovídající metodologie umožňující zjišťování všech složek přítomných v odpadu nebo jejich částí, a proto je správná klasifikace provedená na základě analýzy vzorků. Kromě toho tvrdí, že od 1. června 2015 jsou účinná rozhodnutí 2014/955 a nařízení (EU) č. 1357/2014 vykládaná v tom smyslu, že analýzy nebezpečnosti se mají vztahovat jen na látky, „které jsou relevantní ve výrobním procesu“²².

1. K první, druhé a třetí otázce

36. Podle informací ve spisu a vyjádření účastníků řízení formulovaných písemně a v průběhu ústního jednání se spory v řízení týkají odpadů pocházejících z mechanicko-biologického zpracování komunálního odpadu²³, o němž jsou pochybnosti, co se týče jeho nebezpečnosti, a proto mohou být klasifikovány zrcadlovými kódy. Jestli jsou v nich nebezpečné látky nebo látky s nebezpečnými vlastnostmi, klasifikují se zrcadlovou položkou nebezpečného odpadu 19 12 11*, zatímco pokud tam nebezpečné vlastnosti nejsou, klasifikují se zrcadlovým kódem pro odpad, který není nebezpečný 19 12 12²⁴.

20 – Viz v této souvislosti systematizaci De Saeleera, N., *Droit des déchets de l'UE. De l'élimination à l'économie circulaire*, Bruylant, Brusel, 2016, s. 253 a 254.

21 – Kromě toho je odpad možné uložit pouze na skládky pro nebezpečné odpady a při respektování určitých podmínek (články 6 a 11 směrnice 1999/31) a jeho přemístění mezi členskými státy je podrobeno oznamovací povinnosti a povolení. Jeho vývoz a dovoz je v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 ze dne 14. června 2006, o přepravě odpadů (Úř. věst. 2006, L 190, s. 1) zakázán nebo přísně kontrolován.

22 – Odkazují na zprávu regionu Lazio vyhotovenou právě při příležitosti předběžného zajištění, kterou na svou obhajobu předložili obžalovaní, a na sdělení příslušného ministra ze dne 26. ledna 2017, v němž je potvrzena „použitelnost evropských předpisů od 1. června 2015“. Navíc odmítají obvinění státního zástupce ohledně základu nařízení s mocí zákona č. 91/2017, které především zrušuje vnitrostátní předpisy o vyšetřování, které je nutno vést za účelem klasifikace odpadů.

23 – Smíšený komunální odpad jistě představuje odpad ve smyslu směrnice 2008/98. Rozsudek ze dne 12. prosince 2013, Ragn-Sells (C-292/12, EU:C:2013:820), bod 56, zdůrazňuje v souvislosti se smíšeným komunálním odpadem čl. 11 odst. 1 písm. a) nařízení č. 1013/2006 vykládaný ve světle bodu 20 odůvodnění a článku 16 směrnice 2008/98, umožňuje členským státům, aby přijaly opatření s obecnou působností, jež omezují přepravu těchto odpadů mezi členskými státy, a to ve formě úplného nebo částečného zákazu přepravy těchto odpadů k provádění zásad blízkosti, priority využití a soběstačnosti v souladu se směrnicí 2008/98.

24 – Kód 19 12 11* určený pro „[j]iné odpady (včetně směsí materiálů) pocházejících z mechanické úpravy odpadu obsahujícího nebezpečné látky“ nebo kód 19 12 12 určený pro „[j]iné odpady (včetně směsí materiálů) pocházejících z mechanické úpravy odpadu neuvedené pod číslem 19 12 11“.

37. Je důležité ujasnit si, že předkládající soud neformuluje své otázky ohledně klasifikace směsných komunálních odpadů, které jsou zvýhodněny presumpcí, že nejsou nebezpečné podle článku 20 směrnice 2008/98, což znamená, že jsou vyňaty z použití základních omezení, jimiž jsou zatíženy nebezpečné odpady²⁵.

38. Pochybnosti předkládajícího soudu se tedy omezují na klasifikaci odpadu vzniklého mechanickým zpracováním komunálního odpadu, který nesmí být zaměněn za směsný komunální odpad, který se odváží na skládky. Tento rozdíl s sebou podle mého názoru nese dva důsledky:

- nepoužití předpisů o odpadech a přijímání odpadů na skládky u těch odpadů, které vznikají mechanickým zpracováním komunálního odpadu²⁶;
- presumpce, že směsný komunální odpad není nebezpečný, není přenositelná na odpady vzniklé mechanickým zpracováním tohoto odpadu. Zbylý odpad z tohoto mechanického zpracování může obsahovat látky s nebezpečnými vlastnostmi z jednoduchého důvodu, že byly omylem přidány do směsného komunálního odpadu výrobky jako jsou baterie, barevné náplně do tiskárny nebo jakýkoli jiný typ materiálu s nebezpečnými látkami.

39. Omezím tedy svou analýzu na odpady, v souvislosti s nimiž existují pochybnosti o jejich nebezpečnosti, a které proto mohou být klasifikovány v zrcadlových kódech; zejména ty odpady, které pocházejí z biomechanického zpracování komunálních odpadů a které jsou sporné v původních řízeních.

40. Článek 3 směrnice 2008/98 definuje „odpad“ jako „[jakoukoli] látk[u] nebo předmět, kterých se držitel zbavuje nebo má v úmyslu se zbavit nebo se od něho požaduje, aby se jich zbavil“; a „nebezpečný odpad“ jako odpad, který vykazuje jednu nebo více vlastností uvedených v příloze III směrnice 2008/98, které byly přizpůsobeny vědeckému rozvoji prostřednictvím nařízení č. 1357/2014, jež je použitelné od 1. června 2015²⁷.

41. Obtíže s klasifikací odpadů a objasnění, kdy jsou nebezpečné, vysvětluje, že unijní zákonodárce vytvořil seznam odpadů s cílem zjednodušit rozhodování původců a držitelů tohoto typu zboží.

42. Článek 7 směrnice 2008/98 stanoví ve svém odstavci 1, že tento seznam zahrnuje nebezpečný odpad a zohledňuje jeho původ a složení a, je-li to nutné, limitní hodnoty koncentrací nebezpečných látek. Kromě toho stanoví, že seznam bude v zásadě závazný²⁸, pokud jde o určení odpadů, který je považován za nebezpečný. Seznam je tedy pro členské státy závazný, ne však definitivně a absolutně, neboť harmonizace provedená směrnicí 2008/98 není vyčerpávající²⁹.

25 – Podle článku 20, věty první, směrnice 2008/98 se „články 17, 18, 19 a 35 nepoužijí na směsné odpady pocházející z domácností“.

26 – Směrnice Rady 1999/31/ES ze dne 26. dubna 1999 o skládkách odpadů upravuje řízení, podmínky pro povolení, odstranění skládek a následné péče. Rozhodnutí 2003/33 stanoví kritéria pro přijímání odpadů různého druhu na skládky, pro což je rozhodující klasifikace odpadu jako nebezpečného či nikoli podle Evropského seznamu odpadů. Tato klasifikace je odlišná a nesmí se zaměňovat s posouzením odpadu za účelem ověřit soulad s kritérii přijímání odpadů uvedenými v příloze II směrnice 1999/31 a v rozhodnutí 2003/33. Proto analýzy provedené v rámci kritérií pro přijímání odpadů normálně nemohou být použity pro klasifikaci odpadů podle Evropského katalogu odpadů. Sdělení Komise ze dne 9. dubna 2018, technické pokyny ke klasifikaci odpadů (Úř. věst. 2018, C 124, s. 1), bod 2.1.4.

27 – Později došlo k další změně prostřednictvím nařízení Rady (EU) 2017/997 ze dne 8. června 2017, kterým se mění příloha III směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES, pokud jde o nebezpečnou vlastnost HP 14 „ekotoxický“ (Úř. věst. 2017, L 150, s. 1). Je použitelné od 5. července 2018, a proto je pro tyto případy irelevantní *ratione temporis*.

28 – Podle znění odstavců 2 a 3 tohoto článku 7 mohou členské státy nebezpečné odpady reklasifikovat na odpady nikoli nebezpečné, a naopak, pokud mají prokazatelné informace o tom, že obsahují nebo neobsahují nebezpečné látky, o čemž musí informovat Komisi, aby mohla seznam upravit. Ohledně mezí, v nichž se členské státy mohou pohybovat, se vyslovil rozsudek ze dne 29. dubna 2004, Komise proti Rakousku (C-194/01, EU:C:2004:248), body 66 až 71.

29 – Na směrnici 2008/98 je přenositelná judikatura Soudního dvora, podle níž směrnice 91/689 nebrání členským státům, aby v rámci pravomocí soudní orgány kvalifikovaly nebezpečné odpady odlišně od toho, jak figurují v seznamu nebezpečných odpadů, který byl přijat prostřednictvím rozhodnutí 94/904, a přijmout proto opatření ke zvýšené ochraně, aby zakázal odkládání, vypouštění a nekontrolovanou likvidaci takových odpadů (rozsudek ze dne 22. června 2000, Fornasar a další, C-318/98, EU:C:2000:337, bod 51).

43. Evropský katalog odpadů vznikl rozhodnutím 2000/532³⁰ a byl revidován v souladu s čl. 7 odst. 1 směrnice 2008/98 rozhodnutím 2014/955³¹, aby byl upraven podle vědeckého vývoje a aby odpovídal vývoji legislativy v oblasti chemických výrobků³².

44. Klasifikace podle Evropského katalogu odpadů předpokládá přidělit každému odpadu číslo o šesti číslicích, které se nazývá „evropský kód odpadu“³³, z něhož se vyvozuje, zda je odpad nebezpečný nebo ne. V souvislosti s tím Evropský katalog odpadů rozeznává tři druhy kódů:

- „kódy odpadů absolutně nebezpečných (ANO)“: odpady s těmito kódy [označené hvězdičkou (*)] se považují za nebezpečné, aniž by bylo nutno provádět jakékoliv další posouzení.
- „kódy odpadů nikoli absolutně nebezpečných (NANO)“: odpady s těmito kódy se nepovažují za nebezpečné, aniž by bylo nutno provádět dodatečné posouzení.
- „zrcadlové kódy“: pokud nebyly odpady klasifikovány absolutním kódem, mohou být v zásadě označeny kódem ANO nebo kódem NANO v závislosti na konkrétním případě a podle jejich složení. Jinak řečeno, zrcadlové kódy lze definovat jako dva či více souvisejících kódů, z nichž jeden je nebezpečný a druhý ne, a to tak, že zde jsou zrcadlové kódy nebezpečných odpadů (ZKNO) [označené hvězdičkou (*)] a zrcadlové kódy odpadů, které nejsou nebezpečné (ZKNNO).

45. Když je složení odpadů známé, původce jej klasifikuje podle Evropského katalogu odpadů kódem ANO nebo kódem NANO. Postup klasifikace je však komplikovanější, jedná-li se o odpady podřaditelné pod zrcadlové kódy, neboť původce nebo jejich držitel musí přijmout doplňující opatření, aby jim nakonec přidělil kód ZKNO nebo kód ZKNNO. Před tímto posledním případem stojí předkládající soud.

46. Corte Suprema di Cassazione (Nejvyšší kasační soud) použije, jak tvrdí, odstavce 4, 5 a 6 přílohy D čtvrté části legislativního nařízení č. 152/2006 ve znění změněném zákonem č. 116/2014, které v Itálii nastavily procesy k určení nebezpečnosti odpadů klasifikovatelných zrcadlovým kódem. Tato nebezpečnost by měla být zkoumána ve třech etapách (chronologicky po sobě jdoucích):

- identifikace složení látek přítomných v odpadu prostřednictvím seznamu informací od původce, poznatků o chemickém procesu, testování a analýzy odpadu;
- ověření nebezpečnosti těchto složek prostřednictvím evropských předpisů o označování nebezpečných látek a preparátů, evropských a mezinárodních informačních zdrojů a bezpečnostních listů výrobků, z nichž odpad pochází; a

30 – Směrnice 2008/98 a rozhodnutí 2000/532 tvoří jeden celek a musí být ve vztahu k definicím a právnímu režimu nebezpečných odpadů vykládány společně. Viz Van Calster, G., *EU Waste Law*, Oxford University Press, druhé vydání, 2015, s. 86.

31 – Tím, že je obsažen v rozhodnutí EU, je seznam odpadů závazný ve všech svých částech, směřuje vůči členským státům a nevyžaduje převedení.

32 – Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ze dne 18. prosince 2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek, o zřízení Evropské agentury pro chemické látky, o změně směrnice 1999/45/ES a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 793/93, nařízení Komise (ES) č. 1488/94, směrnice Rady 76/769/EHS a směrnic Komise 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Úř. věst. 2006, L 396, s. 1).

33 – Evropský katalog odpadů se skládá z dvaceti *kapitol* (kódy ze dvou čísel, které se vztahují ke kategorii původu), jež jsou rozděleny do *subkapitol* (kódy ze čtyř čísel, které upřesňují odvětví činnosti, proces nebo původce, kteří odpad produkují) a *vstupní položky* (kódy ze šesti čísel, které označují odpad). Například kód 19 12 11* je zrcadlový kód nebezpečného odpadu (ZKNO), který lze rozložit následujícím způsobem: 19 (Odpady ze zařízení na zpracování odpadů, z externích čistíren odpadních vod a z výroby vody pro spotřebu lidí a pro průmyslové účely); 12 [Odpady z mechanické úpravy odpadů (například třídění, drčení, lisování, peletizace) jinde neuvedené]; 11* Jiné odpady (včetně směsí materiálů) pocházejících z mechanické úpravy odpadu obsahujícího nebezpečné látky. Jelikož poslední dvě číslice se mohou různit, máme zde ZKNNO: 19 12 12 [jiné odpady (včetně směsí materiálů) z mechanické úpravy odpadu neuvedené pod položkou 19 12 11].

– po srovnání koncentrací zjištěných v rámci chemické analýzy s maximálními hodnotami indikovaných specifických nebezpečí složkových látek nebo provedením zkoušek za účelem prověření, zda odpad vykazuje nebezpečné vlastnosti konstatovat, zda koncentrace složek přítomných v odpadu představují riziko.

47. Předpisy navíc uvádějí, že pokud chemické analýzy neumožňují zjistit všechny konkrétní komponenty odpadu, podle zásady předběžné opatrnosti by měly být pro účely kalkulace nebezpečnosti vzaty jako referenční neškodlivější složky. Pokud procesy nebyly uskutečněny nebo nebylo možno zjistit složkové látky odpadu nebo jeho nebezpečné vlastnosti, odpad musí být klasifikován jako nebezpečný, to znamená se zrcadlovým kódem pro nebezpečné odpady (ZKNO) [s hvězdičkou (*)].

48. Shrnuto, předkládající soud chce vědět, zda vnitrostátní předpisy v tomto znění jsou slučitelné se směrnicí 2008/98 a s rozhodnutím 2000/532 tak, jak byly přepracovány nařízením č. 1357/2014 a rozhodnutím 2014/955, v tomto pořadí.

49. Italské právní předpisy se mi zdají jako v zásadě slučitelné s unijním právem z důvodů, které dále vysvětlím.

50. Podle znění čl. 3 odst. 2 směrnice 2008/98 posouzení nebezpečnosti vyžaduje na prvním místě znalost složení odpadu, aby bylo možno zjistit nebezpečné látky, které obsahuje, a aby mu bylo možno přidělit jednu nebo několik z patnácti nebezpečných vlastností (HP 1 až HP 15) z přílohy III. Není-li složení odpadu známo, přísluší původci nebo držiteli odpadu, aby provedli potřebná šetření.

51. Při zkoumání složení odpadu je třeba mít na paměti, že Evropský katalog odpadů vytváří klasifikace určená podle zdroje, který ho generuje (specifický proces nebo činnost, při níž vzniká) a „typ odpadu“ (nebo typy, v případě směsi). Šetření za účelem zjištění jeho složení by mělo umožnit identifikovat zdroj nebo typ odpadu, a umožnit tak jeho klasifikaci některým z kódů z Evropského katalogu odpadů.

52. Existují různé metody, pomocí nichž původce nebo držitel odpadu mohou získat informace o jeho složení, o nebezpečných látkách, z nichž je složen a o jeho potenciálních nebezpečných vlastnostech. Mezi nimi se nacházejí³⁴:

- informace o procesu výroby a procesu chemické tvorby odpadů a látek na vstupu a meziproduktů včetně stanovisek znalců. Užitečné mohou být zprávy BREF³⁵, manuály o výrobních procesech, popisy procesů nebo seznamy materiálů na vstupu předložené původcem;
- informace od původního výrobce látky nebo předmětu před tím, než se změní v odpad. Mohou se nacházet v bezpečnostních listech (SDS), na etiketě nebo průvodních informačních listech o výrobku;
- databáze o analýzách odpadů, kterými členské státy disponují a
- vzorky a chemické analýzy odpadů.

34 – Sdělení Komise ze dne 9. dubna 2018, technické pokyny ke klasifikaci odpadů (Úř. věst. 2018, C 124, s. 1), bod 3.2.1. Tento dokument, který nemá právní závaznost, byl vypracován po široké konzultaci s členskými státy a hospodářskými subjekty.

35 – Referenční dokumenty o nejlepších dostupných technikách (EU Best Available Techniques Reference Documents „BREF“) vytvořené European Integrated Pollution Prevention and Control Bureau, se nacházejí na <http://eipbc.jrc.ec.europa.eu/reference/>.

53. Jakmile původce shromáždí informace ohledně složení odpadu, musí zjistit, zda toto složení představuje látku označenou jako nebezpečnou (není to běžné) nebo zda obsahuje látky s nebezpečnými vlastnostmi (tento případ je běžný a nastal i v posuzovaných případech). Klasifikace látek se provede v souladu s nařízením (ES) č. 1272/2008³⁶, zatímco přítomnost nebezpečných látek v odpadech se posoudí podle přílohy III směrnice 2008/98³⁷.

54. Nařízení č. 1272/2008, které pro EU upravuje mezinárodní systém klasifikace chemických výrobků OSN [globálně harmonizovaný systém (GHS)], nabízí podrobná kritéria pro posuzování látek a určení jejich klasifikace nebezpečnosti.

55. Podle čl. 1 odst. 3 tohoto nařízení odpady nepředstavují látky, směsi nebo výrobky; proto se povinnosti, které ukládá, nepoužijí na původce nebo držitele odpadů. Jeho příloha VI nicméně stanoví soubor harmonizovaných klasifikací nebezpečných látek, který je třeba na klasifikaci odpadů použít, neboť mnoho zrcadlových kódů odkazuje zvláště na „nebezpečné látky“³⁸.

56. Přítomnost nebezpečných látek musí vyhodnotit původce nebo držitel odpadu v souladu s přílohou III směrnice 2008/98, která – jak jsem již zdůraznil – popisuje patnáct vlastností odpadů, které jej činí nebezpečným³⁹. Toto hodnocení je možné provést: a) výpočtem, to znamená, vypočítat, zda látky obsažené v odpadu se rovnají nebo převyšují limitní hodnoty zakotvené v kódech indikujících nebezpečí (individuálně, v závislosti na charakteristikách HP 4 až HP 14); a b) přímo prostřednictvím zkoušek za účelem určení, zda vykazuje nebezpečné vlastnosti (velice vhodné pro charakteristiky HP 1 až HP 4)⁴⁰.

57. Podle znění rozhodnutí 2000/532 v příslušné rubrice o posouzení nebezpečných vlastností odpadu (odst. 1 *in fine*), pokud nebezpečná vlastnost odpadu byla posouzena testováním a také za použití koncentrací nebezpečných látek, jak je uvádí příloha II směrnice 2008/98/ES, mají přednost výsledky zkoušek.

58. Pokud odpad splňuje jednu nebo více z patnácti charakteristik nebezpečnosti, původce nebo držitel ho musí klasifikovat zrcadlovým kódem pro nebezpečné odpady (ZKNO). Pokud je nevykazuje, měl by se tímto způsobem také takto zařadit, pokud by obsahoval některou z perzistentních organických znečišťujících látek⁴¹ zmíněných v příloze Evropského katalogu odpadů (bod 2, odrážka 3) nad limity stanovenými v příloze IV nařízení (ES) č. 850/2004⁴².

36 – Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 ze dne 16. prosince 2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí, o změně a zrušení směrnic 67/548/EHS a 1999/45/ES a o změně nařízení (ES) č. 1907/2006 (Úř. věst. 2008, L 353, s. 1).

37 – Tyto dva soubory norem nejsou plně harmonizovány a Komise zmiňuje situace, v nichž tentýž materiál, který obsahuje nějakou nebezpečnou látku, může být považován za nebezpečný nebo nikoli nebezpečný v závislosti na tom, zda se jedná o odpad nebo výrobek. Tento nesoulad znamená, že nelze předpokládat, že materiály, které se znovu uvádějí na trh po jejich opětovném zpracování z odpadů, které nejsou nebezpečné, dají nutně vzniknout výrobku, který není nebezpečný. Komise vyvinula iniciativu k zamezení těchto dysfunkcí v dokumentu COM(2018) 32 final ze dne 16. ledna 2018, který obsahuje komunikaci mezi Komisí a Evropským parlamentem, Radou, Evropským hospodářským a sociálním výborem a Výborem regionů k použití opatření ohledně cyklické ekonomiky: volby za účelem pokrytí mezifází mezi právní úpravou o chemických látkách, o výrobcích a o odpadech.

38 – Takto pro položku 16 01 11* (Brzdové destičky obsahující azbest) je kód ZKNO, zatímco pro 16 01 12 (Brzdové destičky neuvedené pod kódem 16 01 11) je kód ZKNNO.

39 – Tyto nebezpečné vlastnosti jsou následující: HP 1 Výbušné; HP 2 Oxidující; HP 3 Hořlavé; HP 4 Dráždivé – dráždivé pro kůži a pro oči; HP 5 Toxicita pro specifické orgány (Specific Target Organ Toxicity, STOT)/Toxicita při vdechnutí; HP 6 Akutní toxicita; HP 7 Karcinogenní; HP 8 Žiravé; HP 9 Infekční; HP 10 Toxické pro reprodukci; HP 11 Mutagenní; HP 12 Uvolňování akutně toxického plynu; HP 13 Senzibilizující; HP 14 Ekotoxický; HP 15 Odpad schopný vykazovat při nakládání s ním některou z výše uvedených nebezpečných vlastností, kterou v době vzniku neměl.

40 – Sdělení Komise ze dne 9. dubna 2018, technické pokyny ke klasifikaci odpadů (Úř. věst. 2018, C 124, s. 1), bod 3.2.2.

41 – Perzistentní organické znečišťující látky (COP) jsou organické chemické výrobky s určitými fyzikálními a chemickými vlastnostmi, které způsobují, že pokud se uvolní do životního prostředí, zůstávají tam po dlouhou dobu, šíří se po širokém okolí, hromadí se v tukových tkáních živých organismů včetně lidských bytostí, a jsou toxické jak pro osoby, tak pro volně žijící živočichy a rostliny. Například: polychlorované dibenzoparadioxiny a polychlorované dibenzofurany (PCDD/PCDF), DDT [1,1,1-trichlor-2,2-bis(4-chlorfenyl)etan], chlordan, hexachlorcyklohexany (včetně lindanu), dieldrin, endrin, heptachlor, hexachlorbenzen, chlordekon, aldrin, pentachlorbenzen, mirex, toxafen, hexabrombifenyl.

42 – Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) ze dne 29. dubna 2004 o perzistentních organických znečišťujících látkách a o změně směrnice 79/117/EHS (Úř. věst. 2004, L 158, s. 7; Zvl. vyd. 15/08, s. 465).

59. Předběžné stanovisko mi umožňuje odmítnout to, co předkládající soud označuje jako tezi pravděpodobnosti, podle níž by měl původce odpadu při klasifikaci odpadů podřaditelných pod zrcadlové kódy jakožto nebezpečných odpadů či odpadů nikoli nebezpečných *volnost uvážení*, protože by bylo nemožné provést zkoušky za účelem zjištění všech látek, které se v odpadu nacházejí, a všechny by byly nakonec klasifikovány kódy ZKNO.

60. Jak jsem již vysvětlil, právní předpisy EU vyžadují, aby původce nebo držitel odpadu provedl rozumnou identifikaci složení odpadu a následně prověřil možnou nebezpečnost zjištěných látek, aby určil její zařazení v závislosti na hodnotách koncentrace v příloze III směrnice 2008/98 nebo v příloze IV nařízení č. 850/2004. Tím je vyloučena také „teze jistoty nebo presumpce nebezpečnosti“ zmíněná předkládajícím soudem, která by ukládala jak povinnost komplexního prošetření složení odpadu a všech možných nebezpečných látek, tak stupeň jejich koncentrace jako jedinou cestu, aby odpad nebyl zařazen jako nebezpečný.

61. Předkládající soud má pochybnosti o výkladu dvou pojmů v bodě 2 kapitoly „Posouzení a klasifikace“ přílohy rozhodnutí 2000/532 tak, jak byly změněny rozhodnutím 2014/955. Podle italského textu tohoto ustanovení, „[...] l'iscrizione di di una voce nell'elenco armonizzato di rifiuti contrassegnata come pericolosa, non un riferimento specifico o generico a ‚sostanze pericolose‘, è *opportuna* solo quando questo rifiuto contiene sostanze pericolose *pertinenti* che determinano nel rifiuto una o più delle caratteristiche di pericolo [...]“. Předkládající soud říká, že podle některých výkladů použití termínů „opportuna“ a „pertinenti“ by v souvislosti se zrcadlovými kódy potvrzovalo možnost uvážení při hodnocení a že vyhledávání nebezpečnosti by se omezilo na *podstatné* komponenty odpadu v závislosti na jejich nebezpečnosti.

62. V souladu s judikaturou Soudního dvora⁴³ je nutné podívat se na jiné jazykové verze tohoto ustanovení, aby bylo vidět, zda jsou zde rozdíly, a pokud ano, vyložit je v závislosti na obecné koncepci a podle účelu, který mají právní předpisy, v nichž jsou tato ustanovení obsažena.

63. Podíváme-li se tedy na španělskou⁴⁴, portugalskou⁴⁵, francouzskou⁴⁶ a anglickou⁴⁷ verzi, shodují se v tom, že pokud se jedná o odpady se zrcadlovým kódem, jejich začlenění na harmonizovaný seznam odpadů se značkou nebezpečnosti je *odůvodněné* nebo je *vhodné* pouze „[...] pokud odpad obsahuje nebezpečné látky, které mu *dodávají* jednu nebo několik vlastností nebezpečnosti [...]“. Odpad, na který je použitelný zrcadlový kód, je klasifikován kódem ZKNO pouze tehdy, pokud obsahuje látky, které mu *dodávají* jednu nebo několik z patnácti charakteristik nebezpečnosti stanovených v příloze III směrnice 2008/98. Není zde tedy prostor pro uvážení nebo *příležitost* v této souvislosti. Domnívám se, že tyto jazykové verze věrně odrážejí obecný účel a systematiku této normy.

43 – Z ustálené judikatury Soudního dvora každopádně vyplývá, že formulace použité v jedné z jazykových verzí ustanovení unijního práva nemůže sloužit jako jediný základ pro výklad tohoto ustanovení ani jí nemůže být v tomto ohledu přiznána přednostní povaha oproti jiným jazykovým verzím. Ustanovení unijního práva musí být vykládána a používána jednotně na základě znění vypracovaných ve všech jazycích Unie. V případě rozdílu mezi různými jazykovými verzemi unijního práva musí být dotčené ustanovení vykládáno podle celkové systematiky a účelu právní úpravy, jejíž je součástí (rozsudky ze dne 28. července 2016, Edilizia Mastrodonato C-147/15, EU:C:2016:606, bod 29; a ze dne 17. března 2016, Kødbbranchens Fællesråd, C-112/15, EU:C:2016:185, bod 36 a citovaná judikatura).

44 – „Solo se justifica la inclusión de un residuo en la lista armonizada de residuos marcado como peligroso y con una mención específica o general a ‚sustancias peligrosas‘, si el residuo contiene sustancias peligrosas que le confieren una o varias de las características de peligrosidad [...]“

45 – V témže smyslu portugalská verze: „só se justifica a inclusão de um residuo na lista harmonizada de resíduos, assinalado como ‚perigoso‘ e com uma menção específica ou geral a ‚substâncias perigosas‘ se residuo em causa contiver substâncias perigosas que lhe confirmam uma ou mais das características de perigosidade [...]“

46 – „Une référence spécifique ou générale à des ‚substances dangereuses‘ n'est *appropriée* pour déchet marqué comme dangereux figurant sur la liste harmonisée des déchets que si ce déchet contient les substances dangereuses *correspondantes* qui lui confèrent une ou plusieurs des propriétés dangereuses [...]“

47 – „An entry in the harmonised list of wastes marked as hazardous, having a specific or general reference to ‚hazardous substances‘ is only *appropriate* to a waste when that waste contains *relevant* hazardous substances that cause the waste to display one or more of the hazardous properties [...]“

64. Ohledně metod analýz a zkoušek použitelných původcem nebo držitelem pro hodnocení toxicity nebo nebezpečnosti odpadu a pro jejich klasifikaci zrcadlovým kódem (druhá předběžná otázka) směrnice 2008/98 ani rozhodnutí 2000/532 neobsahují zvláštní a přímé instrukce, metody tudíž nebyly unijním právem harmonizovány. Nicméně příloha III *in fine* směrnice 2008/98 změněná nařízením č. 1357/2014 upřesňuje v souvislosti se zkušebními metodami, že musejí být použity ty, které „[...] jsou popsány v nařízení Komise (ES) č. 440/2008, v dalších poznámkách příslušejících k CEN nebo v jiných pokynech či uznávaných zkušebních metodách na mezinárodní úrovni“.

65. Příloha rozhodnutí 2000/532, kapitola „Posouzení a klasifikace“, bod 2, nabízí také některá dodatečná upřesnění ohledně analýz a zkušebních metod:

- ve druhé odrážce zmiňuje, že nebezpečnou vlastnost lze posuzovat pomocí koncentrace látek v odpadech provedením zkoušky v souladu s nařízením (ES) č. 440/2008⁴⁸ nebo podle jiných mezinárodně uznávaných zkušebních metodik a pokynů, není-li stanoveno v nařízení (ES) č. 1272/2008 jinak;
- v její páté odrážce stanoví, že „při stanovování nebezpečných vlastností odpadů lze případně zohlednit tyto poznámky zahrnuté do přílohy VI nařízení (ES) č. 1272/2008: – 1.1.3.1. Poznámky týkající se identifikace, klasifikace a označování látek: poznámky B, D, F, J, L, M, P, Q, R a U. – 1.1.3.2. Poznámky ke klasifikaci a označování směsí: 1, 2, 3 a 5“.

66. Oba odkazy vymezují cestu mezi typy zkoušek a chemických analýz⁴⁹, kterou původci nebo držitelé odpadů mohou jít, když analyzují nebezpečnost látek, které odpady obsahují. V každém případě by byly platné metody použitelných zkoušek na látky a chemické přípravky v rámci nařízení REACH, které jsou stanoveny nařízením č. 440/2008. Stejně tak jsou platné zkušební metody a metody výpočtu charakteristik nebezpečnosti odpadů, které byly vysvětleny Komisí v příloze III v jejím Sdělení z roku 2018⁵⁰.

67. Příloha 4 tohoto Sdělení obsahuje výčet metod a norem CEN pro účely charakterizace odpadů prostřednictvím různých typů chemických analýz⁵¹.

68. Domnívám se nicméně, že jakýkoli jiný typ zkoušky uznaný mezinárodními normami, unijními normami nebo normami vnitrostátními⁵² by pro zjištění nebezpečnosti nebo její absence v látkách, které se v odpadu nacházejí, byla také platná. Jak příloha III *in fine* směrnice 2008/98 změněná nařízením č. 1357/2014, tak příloha rozhodnutí 2000/532, kapitola „Posouzení a klasifikace“, bod 2 druhá odážka stanoví, že je možné použít „jiné pokyny a zkušební metody uznávané na mezinárodní úrovni“. Znovu připomínám, že výsledky zkoušek mají přednost nad metodou výpočtu těchto nebezpečných látek podle přílohy rozhodnutí 2000/523 „Posouzení a klasifikace“, odst. 1 *in fine*.

48 – Nařízení Komise (ES) ze dne 30. května 2008, kterým se stanoví zkušební metody podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (REACH) (Úř. věst. 2008, L 142, s. 1).

49 – Chemická analýza se obecně používá ke zjištění látek obsažených v odpadu, zatímco zkušební test se provádí obvykle za účelem určení koncentrace nějaké látky, jejíž přítomnost v odpadu je známa.

50 – Příloha 3 označená jako „Konkrétní přístupy k určování nebezpečných vlastností (HP 1 až HP 15)“ ke Sdělení Komise ze dne 9. dubna 2018, technické pokyny ke klasifikaci odpadů (Úř. věst. 2018, C 124, s. 1), s. 87 až 123.

51 – Sdělení Komise ze dne 9. dubna 2018, technické pokyny ke klasifikaci odpadů, příloha 4, s. 129 až 131.

52 – Ve sdělení z roku 2018 sama Komise zmiňuje dokument „Charakterizace odpadů – Určení prvků a látek v odpadech“, popsany v Experimentální normě AFNOR XP X30–489, která navrhuje metodu komplexní metodu pro určení prvků a látek obsažených v tekutých a pevných odpadech. Také dokument Agentury Spojených států na ochranu životního prostředí, *Test Methods for Evaluating Solid Waste (SW-846)*, 2014, dostupný na: <http://www3.epa.gov/epawaste/hazard/testmethods/sw846/online/index.htm>.

69. Co se týče rozšíření zkoušek a chemických analýz, v souladu s tím, co jsem dosud vysvětlil, se domnívám, že takové analýzy mohou být prováděny vzorkováním, avšak musí být prováděny se všemi zárukami účinnosti a reprezentativně. Těchto záruk se dosáhne například použitím norem a technických specifikací vytvořených CEN o „charakteristiky odpadů – odebírání vzorků odpadů“⁵³.

70. S ohledem na předcházející úvahy, článek 7 přílohy III směrnice 2008/98 a přílohy, rubrika „Posouzení a klasifikace“, bod 2, „Klasifikace odpadů jako nebezpečné“, rozhodnutí 2000/532 musí být vykládány v tom smyslu, že původce nebo držitel odpadu se zrcadlovým kódem jsou povinni zjistit jeho složení a následně ověřit, prostřednictvím výpočtu nebo zkoušky, zda obsahuje nějakou nebezpečnou látku nebo nebezpečnou vlastnost z těch, které jsou vyjmenovány v příloze III směrnice 2008/98 nebo v příloze IV nařízení č. 850/2004. Pro tyto účely je namíste použití vzorků, chemických analýz a zkoušek stanovených v nařízení č. 440/2008 nebo jakkoli uznaných na mezinárodní úrovni nebo schválených vnitrostátním právem členského státu.

2. Čtvrtá předběžná otázka

71. Předkládající soud chce vědět, zda zásada obezřetnosti nutí k tomu, aby v případě pochybnosti nebo nemožnosti prokázat s jistotou přítomnost nebezpečných látek v odpadu musel být tento odpad klasifikován zrcadlovým kódem ZKNO pro nebezpečný odpad.

72. Zásada předběžné opatrnosti a obezřetnosti podle článku 191 odst. 2 SFEU je jedna z těch, jimiž se inspiruje politika životního prostředí v Unii kromě zásady prevence, nápravy znečištění u zdroje a zásady „kdo kontaminuje, platí“. Zásada předběžné opatrnosti je nástrojem řízení rizik, k němuž se lze uchýlit v případě vědecké nejistoty ohledně podezření na riziko pro lidské zdraví nebo pro životní prostředí, a která umožňuje přijetí preventivních opatření předtím, než je tato nejistota rozptýlena⁵⁴.

73. Zásada předběžné opatrnosti (nebo obezřetnosti) je zmíněna společně s dalšími zásadami v čl. 4 odst. 2 posledním odstavci směrnice 2008/98⁵⁵, zatímco články 1 a 13 téže směrnice zmiňují povinnost členských států přijmout opatření nezbytná k zajištění nakládání s odpady způsobem, který neohrožuje lidské zdraví a nepoškozuje životní prostředí.

74. Klasifikace odpadu zrcadlovým kódem ZKNO s sebou nese, jak jsem upozornil, závažné důsledky ohledně pozdějšího nakládání s těmito odpady (opětovné použití, recyklace, možné zhodnocení a likvidace). Tak, jak potvrzuje Komise, zásada předběžné opatrnosti neukládá automaticky takovou klasifikaci, když se objeví pouhá pochybnost o existenci látek se znaky nebezpečnosti stanovenými v příloze III směrnice 2008/98 nebo v příloze IV nařízení č. 850/2004.

75. Pro zjištění, zda je namíste označit je kódem ZKNO nebo kódem ZKNNO, musí vlastník nebo držitel odpadu použít proces klasifikace odpadů se zrcadlovým kódem, a předběžně určit jejich složení a v případě zjištění látek se znaky nebezpečnosti vypočítat jejich hodnoty nebo provést příslušné zkoušky.

53 – Technické normy CEN jsou následující: EN 14899 Zásady přípravy programu vzorkování a jeho použití; CEN/TR 15310–1:2006 Pokyny pro výběr a použití kritérií pro odběr vzorků v různých podmínkách; CEN/TR 15310–2:2006 Pokyny pro techniky vzorkování; CEN/TR 15310–3:2006 Pokyny k postupům podvzorkování v tomto rozsahu; CEN/TR 15310–4:2006 Pokyny pro balení, skladování, uchovávání, přepravu a předávání vzorků; a CEN/TR 15310–5:2006 Pokyny pro proces definování programu vzorkování.

54 – Viz Thieffry, P., *Manuel de droit européen de l'environnement*, druhé vydání, Bruylant, Brusel, 2017, s. 83; a Esteve Pardo, J., *El desconcierto del Leviatán. Política y derecho ante las incertidumbres de la ciencia*, Marcial Pons, Madrid, 2009, s. 141 až 146.

55 – Podle něj „členské státy musí zohlednit obecné zásady ochrany životního prostředí, a to zásadu předběžné opatrnosti a udržitelnosti, technickou proveditelnost a hospodářskou životaschopnost, ochranu zdrojů i celkové dopady na životní prostředí, lidské zdraví a hospodářské a sociální dopady, v souladu s tím, jak je to stanoveno v člincích 1 a 13“.

76. Původce nebo držitel odpadu nicméně nemůže vzít zásadu předběžné opatrnosti jako důvod k tomu, aby nepoužil postup klasifikace odpadů se zrcadlovým kódem stanovený směrnicí 2008/98 a rozhodnutím 2000/532. Členské státy jsou oprávněny reklasifikovat nebo deklasifikovat odpad jako nebezpečný, musí však informovat Komisi tak, aby tato upravila Evropský katalog odpadů podle čl. 7 odst. 2 a 3 směrnice 2008/98. Existuje-li takové omezení pro členské státy, zmíněná zásada neopravňuje jednotlivce k tomu, aby klasifikovali odpady mimo procesy, které jsou upraveny ve zmíněných normách EU.

77. Věřím, že tak to má oporu i v judikatuře Soudního dvora⁵⁶. „Správné použití zásady předběžné opatrnosti předpokládá zaprvé identifikaci negativních následků, které mohou pro zdraví mít látky nebo potraviny, o které se jedná, a zadruhé důkladné posouzení rizika pro zdraví založené na nejspolehlivějších dostupných vědeckých poznatcích a nejnovějších výsledcích mezinárodního výzkumu“⁵⁷. Proto „nelze platně odůvodnit ochranná opatření [...] ryze hypotetickým přístupem k riziku vycházejícím z prostých dosud vědecky neověřených předpokladů. Naopak, taková ochranná opatření mohou být bez ohledu na svou dočasnou povahu, a i když mají preventivní povahu, naopak přijímána pouze tehdy, jsou-li založena na co nejúplnějším posouzení rizika s ohledem na zvláštní okolnosti zkoumaného případu, které ukazují na to, že tato opatření je nutné přijmout“⁵⁸.

78. Také nestačí zmínit pouhou pochybnost o nebezpečnosti odpadu, aby byl zařazen s kódem ZKNO, a odvolávat se na zásadu předběžné opatrnosti. Pokud by to tak bylo, všechny zrcadlové kódy by vedly ke klasifikaci odpadu jako nebezpečného. Tato klasifikace však vyžaduje, na tom trvám, individuální analýzu složení odpadu a následné ověření možné nebezpečnosti látek, z nichž se tento odpad skládá. Proces podle směrnice 2008/98 a rozhodnutí 2000/532 ukládá podobné požadavky, jaké zdůrazňuje Soudní dvůr v souvislosti s možností odvolat se na zásadu předběžné opatrnosti.

79. Souhlasím s italskou vládou, že původce nebo držitel odpadu není podle nařízení č. 1272/2008 povinen analyzovat ho vyčerpávajícím způsobem tak, aby mohl identifikovat *všechny* nebezpečné látky, které v něm mohou být přítomny, a *všechny* možné nebezpečné vlastnosti, které může vykazovat, použitím přílohy III směrnice 2008/98. Tentýž názor sdílím s předkládajícím soudem, podle jehož mínění není nezbytné nediferencované vyhledávání *všech* látek, které mohou odpady teoreticky obsahovat, nýbrž náležitě identifikovat veškeré látky obsažené v odpadech, a následně ověřit nebezpečnost identifikovaných látek.

80. Zásady hospodářské životaschopnosti a technické proveditelnosti, zakotvené v čl. 4 odst. 2 posledním odstavci směrnice 2008/98 jsou navíc v rozporu s tím, aby původci byla uložena povinnost absolutně vyčerpávající analýzy složení odpadu a všech nebezpečných vlastností látek, z nichž se skládá. Povinnost takového typu by také byla nepřiměřená.

81. Podle mého názoru zásada obezřetnosti by odůvodňovala klasifikaci odpadu zrcadlovým kódem ZKNO, pokud by se analýza o jeho složení nebo nebezpečných vlastnostech jeho složek ukázala jako nemožná z důvodů, které nelze přičítat původci nebo držiteli odpadu. V takovém případě by zde bylo reálné riziko pro veřejné zdraví nebo pro životní prostředí, které by pokryla klasifikace odpadu zrcadlovým kódem ZKNO jakožto omezující opatření k „neutralizování“ jeho nebezpečnosti⁵⁹.

56 – Pro podrobnější výklad judikatury soudů v Unii viz Da Cruz Vilaça, J. L., „The Precautionary Principle in EC Law“, v *EU Law and Integration: Twenty Years of Judicial Application of EU Law*, Hart Publishing, 2014, s. 321 až 354.

57 – Viz mimo jiné rozsudek ze dne 28. ledna 2010, Komise proti Francii (C-333/08, EU:C:2010:44), bod 92; a z 19. ledna 2017, Queisser Pharma (C-282/15, EU:C:2017:26), bod 56. Viz také stanovisko generálního advokáta M. Bobka přednesené ve věci Confédération paysanne a další (C-528/16, EU:C:2018:20), body 48 až 54.

58 – Viz mimo jiné rozsudky ze dne 8. září 2011, Monsanto a další (spojené věci C-58/10 až C-68/10, EU:C:2011:553), bod 77; a ze dne 13. září 2017, Fidenato a další (C-111/16, EU:C:2017:676), bod 51.

59 – Podle Soudního dvora „pokud vyjde najevo, že je nemožné s jistotou určit existenci nebo dosah tvrzeného rizika z důvodu nedostatečných, nerozhodných nebo nepřesných výsledků provedených studií, avšak že pravděpodobnost skutečné škody pro veřejné zdraví za předpokladu realizace rizika trvá, pak zásada předběžné opatrnosti odůvodňuje přijetí omezujících opatření“ (rozsudky ze dne 2. prosince 2004, Komise proti Nizozemsku, C-41/02, EU:C:2004:762, bod 54; ze dne 28. ledna 2010, Komise proti Francii, C-333/08, EU:C:2010:44, bod 93; a ze dne 19. ledna 2017, Queisser Pharma, C-282/15, EU:C:2017:26, bod 57).

IV. Závěry

82. Ve světle předcházejících úvah navrhuji, aby Soudní dvůr odpověděl na předběžné otázky Corte suprema di Cassazione (Nejvyšší kasační soud, Itálie) následujícím způsobem:

„Článek 7 a příloha III směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic změněné nařízením (EU) č. 1357/2014 a přílohou, rubrika ‚Posouzení a klasifikace‘, bod 2, ‚Klasifikace odpadů jako nebezpečné‘ rozhodnutí 2000/532/ES Komise ze dne 3. května 2000, kterým se nahrazuje rozhodnutí 94/3/ES, kterým se stanoví seznam odpadů podle čl. 1 písm. a) směrnice Rady 75/442/EHS o odpadech, a rozhodnutí Rady 94/904/ES, kterým se stanoví seznam nebezpečných odpadů ve smyslu čl. 1 odst. 4 směrnice Rady 91/689/EHS o nebezpečných odpadech, změněné rozhodnutím 2014/955/EU musí být vykládány v tom smyslu, že:

- 1) Původce nebo držitel odpadu, který je klasifikovatelný zrcadlovým kódem, je povinen zjistit složení tohoto odpadu a následně ověřit, výpočtem nebo zkouškou, zda obsahuje nějaké nebezpečné látky nebo vlastnosti, které činí odpad nebezpečným a jsou uvedené v příloze III směrnice 2008/98 nebo v příloze IV nařízení (ES) č. 850/2004. Za tím účelem je vhodné užití vzorků, chemických analýz a testování stanovených nařízením (ES) č. 440/2008 nebo jakkoli uznaných na mezinárodní úrovni nebo schválených vnitrostátním právem členského státu.
- 2) Původce nebo držitel odpadu se nemůže dovolávat zásad předběžné opatrnosti a obezřetnosti jako záminky k tomu, aby nepoužil postup pro klasifikaci odpadů se zrcadlovým kódem podle směrnice 2008/98 a rozhodnutí 2000/532, vyjma případu, kdy se ukáže, že analýza jeho složení nebo indicie o nebezpečnosti jeho složek je nemožná.“

i — Bod 42 tohoto znění byl po jeho prvním online zpřístupnění předmětem jazykové úpravy.